

Artikkel 1: Kristensen, Ø., & Vederhus, J. (2005). Self-help programs in drug addiction therapy. *Tidsskrift for Den Norske Lægeforening*, 125(20), 2798-2801.

Hensikt/ Problemstilling	Metode	Resultat	Egne kommentarer/ kildekritikk
Hensikten med undersøkelsen er å belyse om deltakelse i tolvtrinnsbaserte selvhjelpsgrupper har betydning for vedlikehold av rusfrihet.	114 pasienter som var innlagt på Avdeling for rus- og avhengighetsbehandling ved Sørlandet sykehus i perioden 2001 - 2002 deltok i undersøkelsen, der alle ble oppfordret til å benytte seg av NA og/eller AA. Alle som deltok var over 25 år og hadde en avhengighetsdiagnose etter ICD-10. 59 pasienter hadde diagnosen alkoholavhengighet (F10.2) og 55 hadde diagnosen blandingsavhengighet (F19.2). Oppfølgingsintervju ble utført mellom desember 2003 og februar 2004, i snitt to år etter behandling. Spørreundersøkelsen inneholdt spørsmål om sosiodemografiske bakgrunnsdata, fysisk- og psykisk helse og rusbruk, i tillegg til spørsmål om deltakelse i selvhjelpsgruppe. Antallet som besvarte spørreundersøkelsen to år etter endt behandling var 75.	Første del av resultatene viste hvem som deltok i gruppe og hvem som falt fra. Her så man ingen betydelig forskjell mellom gruppedeltakerne og frafallsgruppen på områder som kjønn, alder, diagnose, utdanning, arbeidsinntekt, fast bolig eller selvrapportert psykisk komorbiditet ved oppstart i gruppe. Ved oppfølgingsintervjuet var det 43 av 75 pasienter (58%) som deltok regelmessig (mer enn en gang i måneden) på møter. Det var en liten tendens til at flere enslige deltar i grupper og frafallsgruppen mottok mer profesjonell hjelp for psykiske plager, var mer plaget med depresjon og hadde flere suicidforsøk. Den eneste forskjellen som nådde et signifikant nivå var andelen som hadde fått forskrevet medisin for et psykisk/følelsesmessig problem. En samlet vurdering tydet på at frafallsgruppen hadde større psykiske vansker. Andre del av resultatene viste hvem som var rusfri. Her kommer det fram at det var en signifikant samvariasjon, mellom rusfrihet og deltakelse i tolvtrinnsbasert selvhjelpsgruppe. 44 av 75 (59%) meldte om total avholdenhet fra alkohol og andre rusmidler. Av de som deltok regelmessig var det 35 (81%) som hadde vært rusfri de siste seks måneder. I frafallsgruppen var kun 8 (19%) rusfrie. Det var en tendens til at de alkoholavhengige og de som før var uten fast bolig var sterkere representert i gruppen av rusfrie, men forskjellen var ikke regnet som signifikant. Det eneste signifikante funnet viste at det var 12,4 ganger større sjanse for å holde seg rusfri for de som deltok mer enn en gang i måneden på møter i selvhjelpsgruppe, henholdsvis AA/ NA.	Det representative antallet bestod av en overvekt av menn, og antallet kunne med fordel vært større. Utfallet ble målt på en måte som framstod oversiktlig og pålitelig. Spørreskjemaet kunne med fordel inneholdt flere kategorier om forhold som er kjent for å ha en mulig innvirkning på tilfriskningsprosessen. Det er en åpen klinisk undersøkelse uten kontrollgruppe, noe som kan medføre svakheter. Siden alle deltakerne ønsket å benytte seg av 12-trinnsgrupper, måtte en kontrollgruppe ha samme ønske, men hindres i å delta. Dette mener jeg ville vært uetisk siden ruslidelser innebærer relativt høy dødelighet, og forskning viser at deltakelse reduserer tilbakefall. Resultatet er ganske likt resultatene fra liknende undersøkelser, men viser noe større effekt av deltakelse. Resultatet er anvendbart i rehabiliteringspraksis.